

**Uzasadnienie
do Uchwały Nr VII/47/11
Rady Gminy w Somiance
z dnia 17 marca 2011 r.**

w sprawie odmowy uwzględnienia wezwania do usunięcia naruszenia prawa

Związek Nauczycielstwa Polskiego ZG Zarząd Oddziału Powiatowego w Wyszkuwie (zwany w dalszej części ZNP) zwrócił się do Rady Gminy w Somiance z wezwaniem z dnia 28 lutego 2011 r. (doręczonym w dniu 02 i 03 marca 2011r.) do usunięcia naruszenia prawa w związku z podjęciem w dniu 25 lutego 2011 r. przez Radę Gminy w Somiance Uchwały Nr VI^N/35/11 w sprawie zamiaru likwidacji Publicznej Szkoły Podstawowej w Woli Mystkowskiej z filią w Nowych Wypychach, bez uprzedniego przedstawienia Uchwały do zaopiniowania związkowi zawodowemu.

Wezwanie niniejsze dotyczyło ponadto dwóch Uchwał Rady Gminy, których przedmiotem pozostawało wyrażenie zamiaru przekazania w drodze umowy prowadzenia publicznej szkoły podstawowej osobie prawnej, tj. stowarzyszeniu. Argumenty dotyczące powyższej kwestii zostaną jednak rozpatrzone w odrębnym toku, skutkującym będzie podjęcie stosownych Uchwał Rady Gminy. Obecnie natomiast przedmiotem analizy Radnych pozostają argumenty ZNP dotyczące zamiaru likwidacji szkoły filialnej.

W swoim wystąpieniu ZNP zarzuciło naruszenie przepisu art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79 poz. 854 z późn. zm.) wskazującego na uprawnienie do opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych. Następnie ZNP dokonało wywodu na temat treści powyższego przepisu, przedmiotu działalności związkowej ZNP, statutu OPZZ dokonując konkluzji, iż przedmiot uchwały pozostaje w gestii związków zawodowych. Nie zostało jednak wskazane jakiej konkretnie uchwały dotyczyły przedmiotowe rozważania. Należy bowiem zauważyć, iż dwie z kwestionowanych Uchwał dotyczyły odmiennego przedmiotu, którego podstawą prawną pozostają całkowicie inne przepisy prawa. Jedna z Uchwał dotyczyła zamiaru likwidacji filii Publicznej Szkoły Podstawowej, podczas gdy dwie kolejne – zamiaru wszczęcia procedury przekształcenia bez dokonywania likwidacji. Całe uzasadnienie wezwania zostało skonstruowane jakby dotyczyło jednej, pojedynczej uchwały. Wobec powyższej niejasności Rada postanowiła potraktować przedstawione argumenty jako dotyczące wszystkich kwestionowanych Uchwał.

Należy zauważyć, iż Rada Gminy nie kwestionuje w żaden sposób konkluzji dokonanej przez ZNP dotyczącej prawa opiniowania założeń aktów prawnych pozostających w gestii związków zawodowych. Należy jednak zauważyć na doniosły fakt, iż sprawa aktów

prawnych podejmowanych w sprawie objętej opiniowaniem przez odpowiednie władze statutowe związku zawodowego stosownie do przepisu art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. 2001 r. Nr 79 poz. 854 ze zm.) była przedmiotem rozważań Naczelnego Sądu Administracyjnego w ostatnim czasie. Skutkiem powyższego jest podjęcie w dniu 29 listopada 2010 r. w rozszerzonym siedmioosobowym składzie Naczelnego Sądu Administracyjnego (zwanego dalej NSA), uchwały w sprawie o sygn. akt I OPS 2/10. W swoim wystąpieniu natomiast ZNP powołuje się na szereg rozstrzygnięć podejmowanych przez sądownictwo administracyjne w konkretnych sprawach. Należy jednak zauważyć, iż pochodzą one ze zdecydowanie wcześniejszego okresu. Orzecznictwo w tym temacie pozostawało niejednolite. W powoływanej uchwale NSA wskazało na dotychczasowe rozbieżności w stosowaniu przepisu art. 19 w/w ustawy o związkach zawodowych w stosunku do art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2001 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.). Mając na uwadze rozbieżności Prezes NSA wystąpił o podjęcie przez skład siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych. Celem takiego zabiegu było ujednoczenie postępowania rad gmin i ewentualnego obowiązku opiniowania przez odpowiednie władze statutowe związku zawodowego uchwały o zamiarze likwidacji szkoły i uchwały o likwidacji szkoły. Dlatego też należy przyjąć, iż wykładnia dokonana przez NSA ma zastosowanie w niniejszej sprawie.

Należy zatem wskazać, iż Rada Gminy w Somiance podejmując Uchwałę Nr VI^N/35/11 w sprawie zamiaru likwidacji Publicznej Szkoły Podstawowej w Woli Mystkowskiej z filią w Nowych Wypychach działała zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez NSA. Najistotniejsze dla niniejszej sprawy pozostają końcowe konkluzje NSA. Wskazuje się w nich bowiem, iż wywiązanie się z obowiązku opinii związków zawodowych, o której mowa w art. 19 ust. 2 w/w ustawy o związkach zawodowych, pozostaje wykonane poprzez przedstawienie jednej z uchwał, to jest o zamiarze likwidacji lub o likwidacji szkoły. Nie ma obowiązku przedstawiania do zaopiniowania kolejnego projektu uchwały o likwidacji szkoły, dotyczącego tej samej „sprawy”. Cytując za NSA: **„jeśli przekazano do zaopiniowania właściwym statutowym władzom związków zawodowych uchwałę o zamiarze likwidacji szkoły, co należałoby uznać za praktykę właściwą, to nie ma już prawnego obowiązku poddawania opiniowaniu projektu uchwały o likwidacji. Jeśli natomiast nie przekazano do zaopiniowania projektu uchwały o zamiarze likwidacji, to należy przekazać do zaopiniowania projekt uchwały o likwidacji szkoły”**. Powyższe wyraźnie wskazuje, iż brak uprzedniego przekazania do zaopiniowania projektu Uchwały Rady Gminy dotyczącego zamiaru likwidacji szkoły nie powoduje jej niezgodności z przepisami prawa. Kreuje jednakże powinność uprzedniego przedstawienia projektu uchwały o likwidacji szkoły.

Ponadto zauważa się, że pozostałe argumenty przedstawione w wezwaniu ZNP, m.in. dotyczące wyzbycia się zadania własnego gminy, brak zagwarantowania uczniom nauki w szkole, wobec braku określenia, której z Uchwał Rady Gminy dotyczą, nie sposób uznać, iż dotyczą Uchwały, której przedmiotem pozostaje zamiar likwidacji szkoły. Kwestia kontynuacji nauki wynika bowiem wprost z treści Uchwały Rady Gminy. Za chybiony należy również uznać argument ZNP dotyczący jednego czynnika ekonomicznego branego pod uwagę przy podejmowaniu Uchwały. Wzgląd na ekonomikę proponowanego rozwiązania pozostaje w zależności z rozstrzygnięciem Radnych. Nie sposób jednak twierdzić, iż nie brali oni pod uwagę innych okoliczności. Proponowane rozwiązanie pozostaje bowiem złożonym procesem, w którym należało uwzględnić możliwości zapewnienia kontynuacji nauki dzieci w innej szkole, jej odległość od miejsca zamieszkania dzieci, możliwości Gminy dowozu uczniów czy kwestie związane z organizacją pracy szkoły. Przy rozważaniu powyższych kwestii oczywistym jest, iż nie decyduje wyłącznie czynnik ekonomiczny.

Ostatnim zarzutem kierowanym bodajże wobec wszystkich Uchwał, pozostawało naruszenie art. 16 ust. 1 Konstytucji RP. Przepis powyższy stanowi definicję wspólnoty samorządowej. ZNP wydaje się nie dostrzegać kolejnego z zapisów ustawy zasadniczej. Treść art. 16 ust. 2 Konstytucji wskazuje, iż „Przysługującą mu (samorządowi) w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.” Takim uprawnieniem przyznanym samorządowi wyżej wymienianą ustawą o systemie oświaty pozostaje decyzja w sprawie likwidacji szkoły, zgodnie z treścią art. 59 w zw. z art. 5c pkt 1 w/w ustawy. Podejmując zatem przedmiotową Uchwałę Rada Gminy działała w granicach przyznanego jej na mocy ustawy prawa.

W związku z powyższymi argumentami należy uznać Uchwałę Nr VI^N/35/11 Rady Gminy w Somiance w sprawie zamiaru likwidacji Publicznej Szkoły Podstawowej w Woli Mystkowskiej z filią w Nowych Wypychach, za podjętą zgodnie z przepisami prawa.

Przewodniczący
Rady Gminy
/-/ Krzysztof Jan Rakowski